

Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Національної академії медичних наук України»
ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

Протокол № 3 від «18» 03 2024 року

Уведено в дію наказ директора
ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

№ 50 від «18» 03 2024 року

Директор ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

Станіслав ШНАЙДЕР

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДЕРЖАВНІЙ УСТАНОВІ «ІНСТИТУТ
СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

Одеса – 2024

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення про організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (далі – ННТІД) регламентує роботу зазначених сфер у Державній установі «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України» (далі – ДУ «ІСЩЛХ НАМН»).

1.2. ННТІД є невід'ємною складовою діяльності ДУ «ІСЩЛХ НАМН», яка забезпечує інтеграцію освіти, науки та інновацій.

1.3. При організації та проведенні ННТІД ДУ «ІСЩЛХ НАМН» керується Конституцією України, законодавством України, зокрема Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про вищу освіту», «Про освіту», цим Положенням та іншими нормативними документами Національної академії медичних наук України, загальнодержавного і внутрішньоінститутського рівнів, Статутом ДУ «ІСЩЛХ НАМН».

2. Мета, завдання та принципи організації ННТІД

2.1. Основною метою ННТІД ДУ «ІСЩЛХ НАМН» є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів та ін. для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

2.2. Основні завдання ННТІД в ДУ «ІСЩЛХ НАМН»:

- отримання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;
- дослідження та розробка теоретичних та методологічних основ формування післядипломної освіти, підсилення впливу науки на вирішення завдань освіти і виховання, збереження та зміцнення визначального характеру науки в розвитку суспільства, культури, економіки;
- забезпечення підготовки у ДУ «ІСЩЛХ НАМН» кваліфікованих фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень науково-технічного прогресу;
- ефективне використання наукового і науково-технічного потенціалу наукових та науково-педагогічних працівників ДУ «ІСЩЛХ НАМН» для вирішення пріоритетних завдань розвитку медичної науки та освіти та проведення соціально-економічних перетворень;
- залучення наукових працівників з ЗВО, наукових установ і організацій НАМН України на основі трудового договору (контракту) для

провадження освітньої і наукової діяльності, зокрема до підготовки аспірантів і докторантів, підготовки та експертизи підручників, навчальних посібників, освітніх програм та стандартів післядипломної освіти для забезпечення науково-освітнього процесу в ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– організація на базі ДУ «ІСЦЛХ НАМН» наукових досліджень молодих вчених, докторантів та аспірантів із забезпеченням їх безпосередньої участі у проведенні наукових досліджень;

– розвиток нових, прогресивних форм науково-технічного співробітництва із закордонними і вітчизняними осередками академічної та галузевої науки з метою спільного вирішення найважливіших науково- медичних завдань, створення високих технологій і розширення використання наукових розробок ДУ «ІСЦЛХ НАМН» у практичній охороні здоров'я;

– забезпечення набуття, охорони та захисту прав інтелектуальної власності та авторських прав на результати наукової та науково-технічної діяльності;

– організація інформаційної та видавничої діяльності, популяризація досягнень науки через засоби масової інформації, соцмережі та ін.;

– налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти і науки;

– організація інформаційної діяльності вчених ДУ «ІСЦЛХ НАМН», випуск монографій, журналів, збірників наукових праць, публікації результатів наукових досліджень у виданнях, що входять до наукометричних баз даних;

– організація міжнародних наукових форумів (конференцій, симпозіумів, конгресів тощо);

– залучення іноземних спеціалістів та науковців для участі у науковій роботі в ДУ «ІСЦЛХ НАМН»;

– сприяння академічній мобільності наукових, науково-педагогічних працівників та осіб, які навчаються;

– забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

– створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;

– поширення медичних і фармацевтичних знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян.

3. Науково-організаційні структури та керівництво

3.1. Для організації та координації ННТІД в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» згідно зі Статутом ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та наказом директора можуть створюватись науково-дослідні та науково-клінічні підрозділи, відділи, лабораторії, сектори та комісії.

3.2. Проведення наукових досліджень, виконання науково-технічних (експериментальних) розробок та надання наукових послуг здійснюється працівниками науково-дослідних підрозділів, лабораторій. Структурні науково-дослідні підрозділи створюються рішенням Вченої ради Установи, яке вводиться в силу наказом директора. Їх діяльність регламентується відповідними Положеннями, які затверджуються у встановленому порядку. В ДУ «ІСЦЛХ НАМН» для здійснення наукової-дослідної та навчально-освітньої діяльності функціонують такі структурні підрозділи і відділи:

- відділ епідеміології та профілактики основних стоматологічних захворювань, дитячої стоматології та ортодонтії;
- сектор молекулярно-генетичних досліджень;
- лабораторія біохімії та віварію;
- лабораторія розробки та досліджень засобів гігієни ротової порожнини;
- сектор експериментальної патології;
- сектор біофізики та функціональної діагностики;
- науково-організаційної та патентно-інформаційної відділ;
- відділ хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

3.3. Наукова діяльність указаних в п. 3.2. структурних підрозділів, що здійснюється відповідно до положень, які регламентують права та обов'язки керівників цих підрозділів, знаходяться в підпорядкуванні заступника директора з наукової роботи ДУ «ІСЦЛХ НАМН». Управління та організацію наукової діяльності заступник директора з наукової роботи ДУ «ІСЦЛХ НАМН» здійснює через Вчену раду ДУ «ІСЦЛХ НАМН», експертну проблемну комісію, комісію з питань етики та тощо.

3.4. Виконання програм та проектів фундаментальних досліджень і прикладних досліджень, прикладних розробок та науково-дослідних робіт в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» здійснюються колективами зазначених у п. 3.2. підрозділів та їх керівниками, до складу яких входять наукові працівники, докторанти і аспіранти, а також, у разі необхідності, інші працівники ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та інших організацій і установ.

3.5. Загальна організація та координація проведення фундаментальних і прикладних досліджень, виконання прикладних науково-технічних (експериментальних) розробок та наданням платних послуг у сфері наукової, науково-технічної діяльності за держбюджетними темами, господарськими договорами, державними і міжнародними науковими грантами та виконання робіт за рахунок базового фінансування ННТІД (далі – НДР, наукові роботи, теми, проєкти) в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» покладається на Адміністрацію (Директор, заступник директора з наукової роботи, вчена рада, вчений секретар).

3.6. Загальне управління ННТІД здійснює в межах повноважень Національна академія медичних наук України. Безпосереднє управління ННТІД в Установі здійснює директор.

3.6.1. Директор відповідає за провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Інституту та у межах наданих йому повноважень:

- організовує ННТІД Установи;
- видає накази і розпорядження, дає обов'язкові для виконання всіма суб'єктами ННТІД доручення;
- укладає договори;
- контролює дотримання всіма суб'єктами ННТІД штатно-фінансової дисципліни;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників;
- визначає функціональні обов'язки працівників;
- затверджує річні тематичні плани виконання НДР;
- здійснює контроль за якістю роботи наукових та інших працівників структурних наукових підрозділів;
- визначає порядок, встановлює, в межах визначених законодавством та/або відповідними нормативними актами, розмір доплат, надбавок, премій, матеріальної допомоги та заохочення наукових та інших працівників структурних наукових підрозділів;
- забезпечує охорону праці, дотримання законності та порядку;
- відповідає за результати ННТІД ДУ «ІСЦЛХ НАМН» перед засновником або уповноваженим ним органом;
- здійснює інші, передбачені Статутом, повноваження.

3.7. Організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Інституті та її безпосереднє керівництво, планування, поточне управління здійснює заступник директора з наукової роботи в межах делегованих директором повноважень.

3.7.1. Заступник директора з наукової роботи безпосередньо:

- здійснює керівництво ННТІД;
- згоджує плани робіт науково-дослідних підрозділів;
- готує пропозиції щодо розподілу між ними обсягу фінансування, матеріально-технічних ресурсів, формує штатний розпис тощо;
- спільно з керівниками НДР відповідає за своєчасне виконання відповідно до технічних завдань держбюджетних НДР, господарських договорів та наукових грантів, впровадження їх результатів в економічну діяльність, суспільну практику та/або навчальний процес;
- забезпечує раціональне використання коштів (зокрема, базового фінансування ННТІД) дотримання планово-фінансової дисципліни тощо.

3.7.2. Повноваження заступника директора з наукової роботи визначаються цим Положенням, типовою посадовою інструкцією із додатками, які затверджуються директором Установи у встановленому порядку.

3.8. Колективним дорадчім при директорі органом управління у сфері ННТІД в Установі є Вчена рада, яка:

- визначає стратегію Установи у сфері наукової діяльності та напрямів впровадження її результатів;
- визначає перспективні напрямів розвитку наукової та інноваційної діяльності Установи;
- визначає стан, проблеми і перспективи розвитку окремих наукових напрямів;
- ухвалює основні напрями наукових досліджень та структурних підрозділів;
- за поданням директора ухвалює рішення про утворення, реорганізацію та ліквідацію наукових підрозділів;
- затверджує положення про структурні підрозділи та положення, що регламентують ННТІД Установи;
- здійснює конкурсний відбір проектів держбюджетних НДР та рекомендацій робіт наукових колективів і окремих вчених для участі у відповідних конкурсах;
- затверджує тематики науково-дослідних робіт, теми дисертацій здобувачів наукових ступенів;
- бере участь у формуванні тематичних планів наукових досліджень і розробок;
- здійснює підсумок виконання держбюджетних НДР, державних і міжнародних наукових грантів та господарчих договорів;
- обговорення проектів нормативних документів, що стосуються наукової діяльності та підготовки наукових кадрів;
- звітування аспірантів, докторантів та їх атестації;
- рекомендує до друку наукові видання;

- визначає стан науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності, публікаційної активності, міжнародного наукового співробітництва, захисту прав інтелектуальної власності, підготовки наукових кадрів тощо як в Інституті в цілому, так і в окремих його структурних підрозділах;
- розглядає інші питання ННТІД Установи відповідно до його Статуту та цього Положення.

За дорученням директора Вчене ради може розглядати інші питання та ухвалювати відповідні рішення.

3.9. Рішення Вченої ради ухвалюються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів її членів, які присутні на засіданні. Кожен член наукової ради має один голос. Рішення Вченої ради, як правило, мають рекомендаційний характер, обов'язковими до виконання є ті, що вводяться наказом директора.

3.10. В Установі діє Рада молодих вчених, яка є частиною системи громадського самоврядування. У її роботі беруть участь особи віком до 35 років включно (для докторів – до 40 років включно), які навчаються або працюють в Установі.

3.11. Організацію та безпосереднє керівництво виконанням програми або проекту досліджень і розробок здійснюють наукові керівники. У разі потреби можуть призначатись також відповідальні виконавці програм і проектів, наукові консультанти, інші відповідальні особи.

3.11.1. Покладання обов'язків, призначення та зміна наукових керівників здійснюється залежно від виду наукових робіт, наступним чином:

- для наукових робіт, які фінансуються за рахунок коштів НАМН України, науковим керівником виступає науковий працівник, якій був зазначений у відповідному запиті на фінансування.

Зміна наукових керівників таких робіт здійснюється, як правило із числа співавторів запитів, з дозволу замовника робіт (розпорядника коштів вищого рівня).

3.11.2. Покладання обов'язків наукового керівника здійснюється наказом директора в установленому порядку:

- для наукових робіт, які фінансуються за рахунок коштів міжнародних грантових фондів, покладання обов'язків наукового керівника, на зазначеного у запиті наукового або науково-педагогічного працівника, здійснюється наказом директора в установленому порядку;

- для наукових робіт, які фінансиються за рахунок коштів господарчих договорів або міжнародних контрактів, науковим керівником виступає працівник Установи, прізвище якого зазначено у договорі (контракті).
Підпис директора (або іншої особи, відповідно до делегування повноважень 8 директора) на договорі засвідчує покладання на зазначеного працівника обов'язків наукового керівника.

3.12. Науковому керівнику підпорядковуються безпосередньо виконавці наукових робіт. Науковий керівник при виконанні НДР:

- здійснює свою діяльність у відповідності з посадовою інструкцією, яка розробляється і затверджується в установленому порядку;
- несе повну відповідальність за науковий і науково-технічний рівень результатів, їх патентну чистоту, дотримання принципів академічної добросердечності, якість і терміни виконання наукових робіт згідно технічного завдання і календарного плану, досягнення запланованих показників щодо оприлюднення, апробації і впровадження результатів НДР тощо;
- забезпечує дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, правил техніки безпеки і пожежної безпеки тощо;
- підпорядковується безпосередньо керівнику структурного підрозділу, у якому виконується НДР, функціонально – заступнику директора з наукової роботи.

3.13. На час відсутності наукового керівника його функції, права і обов'язки у разі необхідності покладаються на відповідального виконавця.

4. Фінансування ННТІД

4.1. Для здійснення ННТІД запроваджується принцип багатоканального фінансування, у тому числі з використанням можливостей, які надає входження України в міжнародний науковий простір.

4.2. Джерелами фінансування ННТІД в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» є кошти державного бюджету та кошти, одержані на виконання науково-дослідних робіт, гранти, власні надходження від надання освітньо-наукових та наукових послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб, інші джерела відповідно до чинного законодавства.

4.3. Наукові дослідження і розробки ДУ «ІСЦЛХ НАМН» проводяться за рахунок коштів державного бюджету за відповідною бюджетною програмою, головним розпорядником яких є Національна академія медичних наук України.

5. Планування, організація і облік

5.1. Управління науковою і науково-технічною та інноваційною діяльністю здійснює Національна академія медичних наук України в межах її повноважень. Поточне та перспективне планування ННТІД здійснюється ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

5.2. Планування наукових досліджень і розробок в ДУ «ІСЦЛХ НАМН» здійснюється відповідно до основних науково-технічних напрямів діяльності. Основою планування науково-дослідної діяльності є тематичний план науково-дослідних робіт, затверджений директором ДУ «ІСЦЛХ НАМН».

5.3. ДУ «ІСЦЛХ НАМН» самостійно здійснює поточне та перспективне планування ННТІД відповідно до тематичного плану, затвердженого директором установи та узгодженого з Національною академією медичних наук України.

5.4. Фундаментальні та прикладні дослідження, прикладні розробки, розробки, що сприяють розвитку інноваційної діяльності ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, включаються до тематичного плану на підставі проходження конкурсного відбору.

5.5. Фінансово-господарська діяльність у сфері ННТІД здійснюється на підставі затверджених Національною академією медичних наук України кошторисів ДУ «ІСЦЛХ НАМН» за відповідними бюджетними програмами.

5.6. Кошторис є основним плановим документом бюджетної установи, який надає повноваження щодо отримання надходжень і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення цілей, визначених на бюджетний період відповідно до бюджетних призначень.

5.7. Планування витрат на проведення науково-дослідних робіт здійснюється ДУ «ІСЦЛХ НАМН» самостійно на підставі розрахунків кошторисної вартості за кожною темою з розподілом вартості робіт (послуг), які підлягають виконанню у поточному бюджетному році.

5.8. Документальне оформлення операцій, пов'язаних з виконанням науково-дослідних робіт або наданням платних послуг у сфері наукової, науково-технічної діяльності, і забезпечення їх обліку та складання звітності здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (із змінами), та інших нормативно-правових актів.

5.9. Науково-дослідні роботи, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету, підлягають обов'язковій реєстрації в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.03.92 № 162 «Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1027 (1027-2015-п) від 25.11.2015).

5.10. ДУ «ІСЦЛХ НАМН» за підсумками виконаних наукових досліджень складає відповідні звіти, поширяють інформацію про нововведення та акти впровадження, реєструють патенти та свідоцства на авторське право, видає збірники наукових праць, доповідей і тез доповідей на наукових форумах, конференціях, анотацій завершених науково-дослідних робіт.

6. Виконавці науково-дослідних робіт

6.1. Суб'єктами ННТІД у ДУ «ІСЦЛХ НАМН» є штатні наукові працівники, аспіранти та докторанти даної установи, а також інші працівники ДУ «ІСЦЛХ НАМН» та інших установ, які спільно з ДУ «ІСЦЛХ НАМН» здійснюють наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність.

6.2. Наукові працівники виконують дослідження та розробки відповідно до національних, державних, галузевих та інших програм і проектів, тематичних та координаційних планів, договорів, завдань (технічних завдань), індивідуальних планів, несуть відповідальність за якість та своєчасність їх виконання, наукову та практичну цінність, суспільну та економічну користь наукових і науково-практичних результатів.

6.3. Складовою науково-технічного потенціалу ДУ «ІСЦЛХ НАМН» є науковий внесок докторантів, аспірантів, клінічних ординаторів, лікарів, інтернів, який відповідно до чинного законодавства передбачає: науково-дослідну роботу, що включена в графік навчального процесу та роботу, що індивідуально виконується поза графіком навчального процесу.

7. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

7.1. ДУ «ІСЦЛХ НАМН» може здійснювати науково-технічне співробітництво з навчальними закладами, організаціями та фондами зарубіжних країн, інші види наукового співробітництва відповідно до чинного законодавства України.

7.2. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво ДУ «ІСЦЛХ НАМН» спрямовано на:

- залучення до співпраці закордонних замовників та інвесторів, укладання та виконання угод про співробітництво із закордонними університетами, фірмами, фондами та іншими організаціями на проведення досліджень і розробок;
- залучення коштів закордонних замовників та міжнародних фондів і грантів для фінансування ННТІД у ДУ «ІСЩЛХ НАМН»;
- одержання конкурентоспроможних на світовому ринку науково-прикладних результатів;
- публікацію за кордоном у провідних наукових та науково- медичних виданнях наукових результатів, які не є конфіденційною інформацією;
- організацію та участь у міжнародних наукових форумах (науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах).

8. Прикінцеві положення

8.1. Дане Положення затверджується Вченого радою ДУ «ІСЩЛХ НАМН» і вводиться в дію наказом директора ДУ «ІСЩЛХ НАМН».

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення у новій редакції.

8.3. Після затвердження Положення у новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.